

успішно вирішувати поставлені перед ними завдання під час організації навчальної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Зелинский С. Электронные словари и карманные переводчики. URL: <http://infoenglish.info/publ/1-1-0-27>
2. Каменская Л.С. Новые возможности совершенствования управления самостоятельной и внеаудиторной работой студентов / Л.С. Каменская // Сборник научных трудов «Профессиональная коммуникация как цель обучения иностранному языку в языковом вузе». Выпуск № 454. – Москва, 2000. – С. 122-129.
3. Сергеев В.Н. Словари – наши друзья и помощники / В.Н. Сергеев. – М.: Просвещение, 1984. – 130 с.
4. Методичні вказівки до організації самостійної роботи студентів заочної форми навчання всіх спеціальностей КПІ ім. Ігоря Сікорського / Уклад. І.А. Сидоренко, Я.С. Грищенко. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 92 с.

Огарь Ю.В.

аспірант,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНО НОРМАТИВНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ЛІЦЕЮ НА ЗАСАДАХ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ

Інноваційні методи навчання в ХХІ столітті посідають значну роль в освітньому процесі, адже наразі провідним стає стимулювання позитивної мотивації, активного мислення у процесі виконання різнорівневих вправ, успішний результат яких пов'язаний з пізнавальною активністю й самостійністю старшокласників на завершальному етапі навчання в поясненні, тлумаченні й доведенні мовних явищ, понять, зв'язків, закономірностей тощо.

На сучасному етапі зміст навчання граматики залежить від типології навчальних закладів. У закладах загальної середньої освіти формування

граматично нормативного мовлення старшокласників в умовах модернізації розглядається з позиції компетентнісного, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів. У гімназіях і ліцеях гуманітарного профілю граматики вивчається поглиблено: розширюється понятійна база, залучаються історичні довідки про розвиток морфології та синтаксису.

Щодо особистісно орієнтованого підходу, то він ґрунтується на основі загальнолюдських цінностей, суб'єкт-суб'єктній парадигмі, взаємодії учнів і зосереджується на:

- організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії, яка базується на свободі вибору форм і методів освітньої діяльності;
- активності учня, його готовності до навчання, вирішення проблемних вправ за рахунок рівноправних стосунків з учителем;
- створенні позитивної мотивації на уроці;
- проектуванні освітнього процесу з урахуванням перспективних цілей;
- забезпеченні умов для творчого розвитку особистості учня, використання власного досвіду в навчанні.

Ефективність засвоєння лінгвістичної теорії певною мірою залежить від правильного добору методів, форм і засобів навчання. Готуючись до уроку, учитель має визначити основні етапи його макроструктури і мікроструктури, послідовність методів і прийомів навчання, зміст і характер завдань для учнів і способи керування навчально-пізнавальною діяльністю учнів [6, с. 46].

Погоджуємося з думкою О. Кучерук, що добір і поєднання методів значною мірою визначається на конкретному уроці й залежить від творчого почерку вчителя, контингенту учнів, рівня їхньої підготовки до уроку та ін. У зв'язку з цим учитель має орієнтуватися на ефективні методи, поєднувати ті з них, що не суперечать один одному, а взаємодіють відповідно до основних (проміжних) і супровідних цілей уроку, змістових його напрямів [4, с. 249].

Науковець зауважує, що під час напрацювання системи методів опанування різних рівнів мовної системи потрібно враховувати специфічні закономірності організації засвоєння навчальних одиниць.

Рис. 1. Закономірності процесу навчання граматики (за О. Кучерук) [4, с. 162]

В українській лінгводидактиці визначилися різні підходи до систематизації методологічного апарату. Проблему використання методів навчання української мови в закладах загальної середньої освіти змістовно репрезентовано в працях З. Бакум, О. Біляєва, Н. Голуб, О. Горошкіної, Т. Грубої, Н. Дикої, С. Карамана, О. Караман, О. Копусь, О. Кучерук, І. Кучеренко, Л. Мамчур, В. Новосолової, С. Омельчука, М. Пентилюк, К. Плиско, Н. Подлевської, О. Потапенка, Н. Солодюк, Н. Черниш, Г. Шелехової, Г. Шиліної, Т. Ясак та ін.

Безумовно, що в аспекті особистісно орієнтованої технології уроку найбільш плідним є використання активних методів і прийомів, що мають компетентнісне спрямування й реалізуються у процесі комунікативної співпраці вчителя й учня. Система методів як інтегративний синтез традиційних та інноваційних методів добирається відповідно до особливостей учнів, їхнього суб'єктного досвіду і рівня сформованості комунікативної компетентності [4, с. 334].

Серед активних методів Г. Шелехова виділяє такі: евристичне спостереження, порівняння, конструювання, моделювання, смислове бачення, символічне бачення, метод творчої реалізації. Для формування в старшокласників потреби різнобічного розвитку власних здібностей і нахилів, збагачення їхньої пам'яті знаннями з різних галузей наук, а розуму – сучасними методами оперування знаннями, варто, на думку науковця,

використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології (можливості Інтернету, дистанційної форми навчання тощо) [8, с. 27].

Методичні концепції навчання граматики в нових умовах (Т. Донченко, К. Плиско, М. Пентилюк, О. Потапенко) [7, с. 81], пропонують поширити й доповнити класифікацію методів навчання мови за способом взаємодії вчителя та учнів новими ефективними методами, як-от: метод роботи з електронними носіями знань, Інтернетом; метод лінгвістичної інтуїції; метод лінгвістичного програмування та алгоритмізації; метод запобігання типовим недолікам учнів.

Існують методи навчання, засновані на практико-орієнтованих технологіях особистісного зростання, які працюють безпосередньо на завдання розвитку особистості: метод експресії в творчій ситуації; метод інтроспективного аналізу; метод розвитку творчого самопочуття, самовираження; метод дискусії; ігрові методи (ділова гра, розігрування діалогу в імітованій ситуації) тощо [5, с. 75].

У процесі формування граматично нормативного мовлення учнів ліцею доведено ефективність як і традиційних, так й інноваційних методів навчання: показ і пояснення морфологічних (синтаксичних) дій; мовний аналіз (морфологічний, синтаксичний, комплексний); проблемний метод; метод програмованого навчання; метод лінгвістичного експерименту; метод «лінгвістична дуель»; метод створення ситуації успіху; метод сугестії, метод тестування; метод вправ тощо.

На основі аналізу спеціальної методичної літератури, анкетування вчителів, учнівських творчих та наукових робіт ми дійшли висновку, що рівень ефективності формування граматично нормативного мовлення учнів ліцею на засадах особистісно орієнтованого підходу якісно підвищиться, якщо навчання передбачатиме: формування в учнів установки на безперервне удосконалення освітньої діяльності шляхом систематичних конкретних прикладів впливу мовно-мовленнєвої компетентності на майбутній статус у суспільстві; створення ситуацій успіху та досягнення власної відповідальності учня за свій рівень знань; використання різнорівневих вправ для формування окремих компонентів (компетентнісного, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів).

Список використаних джерел:

1. Дика Н.М., Огарь Ю.В. Формування самоосвітньої компетентності в учнів профільної школи під час вивчення синтаксису. *Молодий вчений*. 2015. № 1(2). С. 119–123.

2. Караман С.О. Методика навчання української мови в гімназії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.

3. Кучеренко І.А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі : дис... докт. пед. наук : 13.00.02. Херсонський державний університет, 2015. 561 с.

4. Кучерук О.А. Система методів навчання української мови в основній школі: теорія і практика. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 419 с.

5. Лукьянова М.І., Разіна Н.А., Абдулліна Т.М. Особистісно орієнтований урок: конструювання та діагностика. Харків : Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 176 с.

6. Пентилюк М.І., Окуневич Т.Г. Сучасний урок української мови. Харків : Вид. група «Основа», 2007. 176 с.

7. Потапенко О.І. Методика навчання української мови в ДВНЗ та середніх освітніх закладах. Кредитно-модульний курс : навч.-метод. посіб. для студ. філол. спец. вищих навч. закл. Київ : Міленіум, 2006. 332 с.

8. Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні : посіб. для вчителя. Київ : Педагогічна думка, 2012. 208 с.

Пак Антонина

*доктор філософії, старший преподаватель,
Южноукраинский национальный педагогический университет
имени К.Д. Ушинского*

МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ УКРАИНСКИХ СТУДЕНТОВ КОРЕЙСКОМУ ХУДОЖЕСТВЕННОМУ ТЕКСТУ

В последние три десятилетия преподавание корейского языка как иностранного (ККИ) в Украине привлекает к себе все больше внимания. Об этом свидетельствуют публикации и исследования, увеличение студентов специализирующихся по данному направлению, преподавание ККИ в украинских вузах и школах.

Отличительной особенностью современного подхода к обучению ККИ стало широкое использование художественного текста (ХТ) как языковой, коммуникативной и дидактической единицы. ХТ дает учителю-словеснику уникальную возможность для создания в процессе обучения речевой среды с высоким развивающим потенциалом.